

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Lbn

1922

✓ 2334

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ՄՈԼԻԷՐԻ

ՄԻԿ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՆՑ

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ՉՄԻԻՆԻԱ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵՏԵՆՆ

1864

Ա Ն Պ Յ Ն Ք

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ.
ԺՕՐԺԻՊԻՒՍ.
ՎԱԼԵՐԻՈՍ.
ԳԱԹՕ.
ՍՆՃԵԼԻԳԱ.
ՎԻԼԼԸՊՐԸՔԵՆ.
ԼԱ ՎԱԼԼԷ.
ՇԱՏԱԽՕՍ ԲԺԻՇԿ ՄԸ.

Անձեւիգայի ամուսինք
Անձեւիգայի հայրը
Անձեւիգայի սիրահարը
Անձեւիգայի ազականը
Ժօրժիպիւսի աղջիկը

Տեսարանն է ի Փարիզ ։

28 1930

4 2334-92

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

ԿՍՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ԲՄԷԿ ԱՐԱՐՈՒՆԹՈՎ

ՏԵՍԱՐԱՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ՝ արտատպում .

Ստուգիւ այս աշխարհիս վրայ ամենէն դըժ-
բաղդ անձը ես եմ: Կին մը ունիմ որ զիս չա-
բաչար կը տանջէ ու փոխանակ երեսը ճերմակ բռնե-
լու և իմ կամքս կատարելու, օրը քսան անգամ մեղքի
կը խօթէ ինձի: Տունը մնալու տեղը, ժուռ պալը կը
սիրէ. հագուելու կոկուելու խենդ, չեմ ալ ճանչնար
թէ որո՞նք են տեսնուած անձերը: Ը՛հ, խեղճդ Պար-
պուլիէ, ճրքան վատաբաղդ ես, բայց և այնպէս առանց
պատժոյ թող տալու չէ անոր օձիքը, թէ որ սպաննեմ
զայն, ձեռքս ինչ պիտի անցնի, վերջէն զիս ալ բեժը
պիտի տանին: Բէ որ բանտ գնե՛լ տամ, գետինն անց-
նելուքը իր հասարակաց բանալիովը պիտի խուսափի ան-
կէ: Ի՞նչ ընեմ ուրեմն, բայց ահա պարոն Տողթօրը,
որ ասկէ կանցնի, ընելիքիս վրայ իրմէ խորհուրդ հար-
ցընեմ:

ՏԵՍԱՐԱՆ Բ.

ԲՈՒՇԱԿԸ, ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Պարոն Տողթօր, ես ալ հրամանքիդ
փնտռելու կերթայի. հրամանոցդ խնդիրք մը ունիմ . . .

ԲՈՒՇԱԿԸ. Ընկիրթ, անդամ, բժիշկի մը հետ այդ
կերպ կը խօսիս, առանց գլխարկդ հանելու, առանց ու-

չադրութիւն ընելու թէ “ Բասիօնաս Լօսի , Ռեմբօրթա է Բեթս-
սօնէ ” , ատանի անյարմարութեամբ խօսքդ կըսկսես , փո-
խանակ յիշելու թէ “ Սալէ , Վէլ սալէիս սիս , Կօֆթօր
Կօֆթօրօ՞ երբ-ի՞նչի ” , ըսէ նայինք , զիս ո՞վ կարծեցիր :

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԻՑ . Շիտակը չէի գիտեր , չգիտցայ , ուս-
տի ներումն կը խնդրեմ հրամանոցդմէ , խելքս գլուխս
չէր , գիտեմ որ հրամանքդ արնուական անձ մ'ես :

ԲՅԻՇԿԸ . Գիտես արնուական բառին աղբիւրը ուս-
կէ ծնիլը :

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԻՑ . Կողք Վիլլը Ժուիթէն ծնի , կու-
ղէ Օպերովիլէն : Էս հրամանքդ տօյ թօր կը ճանչնամ ,
հիմայ հարցուցածիս պատասխան պիտի տամ , այս ինչ
դործին հրամանոցդ ձեռնտուութեանը կարօտ եմ :

ԲՅԻՇԿԸ . Գիտցիր որ մէկ անգամ բժիշկ չեմ ես ,
այլ 2—3—4—5—6—7—8—9—10 անգամ , 1բր . ու-
րովհետեւ միութիւնը հիմն է և թուոց առաջինը , և ես
ալ բժիշկներուն առաջին կարդէն դասուելուս , բժըշ-
կաց բժիշկը և իմաստնոց իմաստունն եմ : 2բր . որովհե-
տե ամեն բանի տեղեկանալու համար երկու օգտակար
յատկութիւն կայ , որոնք են , միաք և լսողութիւն , և
որովհետեւ այս երկու յատկութիւնները ունիմ , ես ալ
երկու անգամ բժիշկ կըլլամ :

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԻՑ . Շատ աղէկ , տէր իմ , շատ աղէկ ,
բայց . . . .

ԲՅԻՇԿԸ . 3բր . որովհետեւ երրորդ թիւը , կատարելուի
կանուանի , ինչպէս Արիսթոտ ալ կըսէ . ես ալ կատար-
եալ անձ մը ըլլալուս , երեք անգամ բժիշկ կըլլամ :

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԻՑ . Բայց պարոն Տօյ թօր . . . . :

ԲՅԻՇԿԸ . 4բր . որովհետեւ փիլիսոփայութիւնը չորս
գլուխէ կը բաղկանայ . բանականութիւն , բարոյականու-
թիւն , Ֆիզիքականութիւն , և բնազանցութիւն . ես ալ
այս չորս կատարելութիւնները ունենալուս չորս անգամ
բժիշկ կանուանիմ :

Լ.Ր. ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Սատանան տանի զանոնք. անկարե,
լինութիւն չկայ, մտիկ ըրէք, կաղաչեմ:

ԲՃԻՇԿԸ. ԾՐԷ. վասնզի Ծ հասարակածն կայ, որոնք
են սէբ, աղբ, տարբերութիւն, էութիւն և արկածք,
առանց ասոնց հմտանալու, անկարելի է խորհել, և ես
ալ ասոնց օգուտը ճանչնալու և անոնց լիովին ծառա-
յելու, հինգ անգամ բժիշկ կըլլամ:

Լ.Ր. ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Համբերութիւնս կը հատնի:

ԲՃԻՇԿԸ. ՅՐԷ. վասն զի վեցերորդ թիւը աշխատու-
թեան թիւն է, և ես ալ մինչդեռ իմ փառացս համար
անխոնջ և անգաղար աշխատութեան կըղբաղիմ, վեց
անգամ բժիշկ կոչուելու պատիւը ունիմ:

Լ.Ր. ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Ալ ազատ էք, ուղածնուգ չափ զը-
ուայէք:

ԲՃԻՇԿԸ. ԴՐԷ. վասն զի եօթներորդ թիւը Երջան-
կութեան թիւն է և մարդկային կեանքը Երջանկացընե-
լու միջոցները ձեռքիս մէջ ունենալու, կը հարկադրեմ
յաճախ այս քերթուածը յիշել “ օրէք Գոթերէրէրէրէր ”:
ՅՐԷ. վասն զի ութերորդ թիւը արդարութեան թիւն է,
հաւասարութիւնը իրեն նպաստող, ես ալ բոլոր գոր-
ծերս խոհեմութեամբ և անաչտ ողուով գործագրելու
ութ անգամ բժիշկ կըլլամ: ԾՐԷ. որովհետեւ ինն մու-
սայք կան, որոնց ամենուն ես սիրելի եղած եմ: ՊՐԷ.
որովհետեւ առանց միւս թիւերը յիշելու չենք կրնար տա-
սէն անցնիլ. ինք տիեզերական թիւ մ'է, իմ մէջս բո-
վանդակուած են բոլոր միւս բժիշկները, կը տեսնես,
ուրեմն, որ իրաւամբ մէկ, երկու, երեք, չորս, հինգ
վեց, եօթն, ութն, ինն, տասը անգամ բժիշկ կոչուե-
լու բարեբաղդութիւնը ունիմ:

Լ.Ր. ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Ըսոնց ամենն ալ շուտիլը տանի:
Աս ալ կարծեցի թէ փիլիսոփայ մէկու մը հանդիպեցայ,
որով օգուտ պիտի բաղէի, չգիտցայ թէ ծխանի մտքրիչ

Ի՞նչ էր եղեր հանդիպածս , որ հարցուցած իս առանց դժ-
հացուցիչ պատասխան մը տալու մատերուն հետ կը դքսու-
նու . մէկ , երկու , երեք , չորս , հինգ , վեց , եօթն ,
ութն , ինն , տասը , աս ինչ պիտի ըլլայ . իմ հարցու-
ցածս աս չէ հրամանքիդ ու հաւատացէք ինձ . թէ որ
զոհ ընէք զիս , ինչ որ հրամայէք՝ պիտի շնորհեմ բո-
լորով սրտիւ , ստակ իսկ եթէ կամիք :

ԲՅԻՇԱԿ . Ի՞նչ , ստակ պիտի տաս :

ԱԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ . Ըյ՛յ , ո՛չ միայն ստակ , հապա ուրիշ
ինչ որ ուզես :

ԲՅԻՇԱԿ . Ի՞նչ , զիս մուրացկանի տեղ կը դնես . ես
ստակի գլուխ ծոռղներէն չեմ , բարեկամս , թէ որ ոս-
կիով լեցուն քսակ մ'ալ տաս ու այս քսակը հարուստ
տուփի մը մէջ բովանդակի , այս տուփն ալ անդիւտ պատ-
եանի մը մէջ , ու այս պատեանը սքանչելի սնտուկի մը մէջ
ըլլայ , այս սնտուկն ալ խիստ հետաքրքրական խոյցի մը
մէջ , այս խոյցն ալ զարգարուն սենեկի մը մէջ ըլլայ ,
այս սենեակն ալ վայելուչ սրահի մը մէջ ու այս սը-
րահը փառաւոր դղեկի մը մէջ , այս դղեակն ալ ան-
համեմատ միջնաբերդի մը մէջ ըլլայ ու այս միջնաբերդը
հոշակաւոր քաղքի մը մէջ գանուի , ու այս քաղքը
պողաբեր կղզւոյ մը մէջ , ու այս կղզին ընչաչատ գա-
ւառի մը մէջ , այս գաւառն ալ բարգաւաճեալ միապե-
տական երկրի մը մէջ ըլլայ , այս երկիրն ալ բոլոր
աշխարհիս մէջ , ուր պիտի ըլլան այս բարգաւաճեալ
երկիրը , այն ընչաչատ գաւառը , պողաբեր կղզին ու
այն հոշակաւոր քաղքը , անհամեմատ միջնաբերդը ,
փառաւոր դղեակը ու այն վայելուչ սրահը , այն զարգարուն
սենեակը , այն հետաքրքրական խոյցը , այն անդիւտ
պատեանը ու այն գեղեցիկ տուփը , որու մէջ պահուած
պիտի մնայ ոսկիով լեցուն քսակը , քեզ ալ , ստակդ ալ
ստատանան տանի :

Դասուս ինչն է :

ԼՐ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Այլ համբերութիւնս հատաւ. Էօֆ, չեմ կրնար շունչս առնուլ. տօղթօրի մը պէս հագուած ըլլալուն՝ կարծեցի թէ հետը ստախով պէտք է խօսիլ. բայց քանի որ ստակ չէ խնդրածը, ասկէ համով բան կայ. վազեմ երթամ զինքը գտնեմ: Կեչէ:

ՏԵՍԱՐԱՆ Գ.

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. ՎԱԼԵՐԻՈՍ. ՔԱԹՕ.

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Շատ շնորհակալ պիտի ըլլամ, պարոն, եթէ երբեք կամիք ընկերանալ ինծի հետ տեղ մը զացած ատենս, որովհետեւ էրիկէս բնաւ չեմ ախորժիր. անիկա զեղծ, անառակ, արբեցող ու գինեմոլին մէկն է. անոր հետ մնալը ինծի տանջանք մ'է. ձեզ կը թողում երեւակայել այսպիսի շինական վերջապէս վայրենի մարդի մը քով մնալով ինչ գոհունակութիւն կը ստանայ մարդս:

ՎԱԼԵՐԻՈՍ. Ընարժան տեղը զիս պատուել կուզէք, տիկին, պատրաստ եմ հաւատարմութեամբ ձեզ ծառայելու:

ՔԱԹՕ. Խօսքերնիդ փոխեցէք, ահա անզգամը կը մօտենայ:

ՏԵՍԱՐԱՆ Գ.

ԼՐ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. ՎԱԼԵՐԻՈՍ. ԱՆՃԵԼԻԳԱ. ՔԱԹՕ.

ՎԱԼԵՐԻՈՍ. Տիկին, ստուգիւ կը ցաւիմ տրամալից լուր մը տալու ձեզի, բայց տարակոյս չկար որ զայն ուրիշէ մը պիտի իմանայիք, զիտէք որ եղբայրնիդ անհանգիստ է. . . . :

ԱՆՃԵԼԻԿԱՆ. Բաւական է, պարոն, շնորհակալ եմ որ այս ծանրութեան յանձնառու եղաք:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Օ՛ն առաջ, առաջ կըսեմ, նօտարին երթալու ալ հարկ չմնաց, ըստ դրում հոն չդացած ահա կը տեսնեմ հոս անհոգութեանս մէկ պատուը. . . . . Թշուա՛ռական կին, հոս օտարակա՛նի մը հետ, միւս օր այնքան կողմը բռնեցի որ այսօր քիթէս կը հանես:

ԱՆՃԵԼԻԿԱՆ. Ինչո՞ւ այդպէս կրակ կը կտրէք, հայր իմ: Այս պարոնը եղբօրս անհանդիստ ըլլալուն լուրը կուտայ ինձ:

ՔԱԹՕ. Պետինն անցնի սա անպիտան պառաւը, քեզի հանդէստ չպիտի թողու:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Երկուքնիդ ալ ճամբայէ կենէք, դուն, Քաթօ, կինս դիւի կը հանես, անոր ծառայութեանը մէջ ըլլալէդ ՚ի վեր հիմայ կէսը չարժէր ինչ որ կարժէր դուն չեկած:

ՔԱԹՕ. Ի եղուն ալ կարճ չէ:

ԱՆՃԵԼԻԿԱՆ. Սա արբեցողը իւր վիճակին մէջ թո՛ղ, չե՛ս տեսներ, այնքան խմած է որ ըսածը դրածը չգիտեր, բերնէն արեղ ցրեղ դուրս կը թափէ:

ՏԵՍԱՐԱՆ Ե.

ԺՕՐԺԻՊԻԻՍ. ՎԻԼԼԸՊՐԸՔԵՆ. ԱՆՃԵԼԻԿԱՆ. ՔԱԹՕ.

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ

ԺՕՐԺԻՊԻԻՍ. Պարձեալ կռիւ ունին մէջերնին:

ՎԻԼԼԸՊՐԸՔԵՆ. Տեսնենք ինչէ՛ն կու դայ:

ԺՕՐԺԻՊԻԻՍ. Ինչո՞ւ կը կռուիք, բարեկամք, դուք տան մէջ հանգստութիւն պիտի չունենա՞ք յաւիտեան:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Սա թշուառական կինս ինձի դինով կը կանչէ: Ահա այսպէս ծնողացդ առջև ալ քեզի պըղտաիկ պիտի թողում:

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Երկուքնիդ ալ զայէք ծովը ինկէ՛ք :
 ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Ի՞նչ ընեմ ես, ա՛ն է սկսողը :
 ՔԼԹՕ. Ընիծեա՛լ ըլլար այն ըոպէն որ Ընճե՛լիդան
 իրեն կնու՛թեան տուիք :
 ՎԻԼԼԸՊԻՒՔԷՆ. Գուն ըէ՛. բարեկամք, հաշտուեցէք :

ՏԵՍԱՐԱՆ Զ .

ԱՌԱՋԻՆՆԵՐԸ . ԲՅԻՇԿԸ ,

ԲՅԻՇԿԸ . Ի՞նչ կայ, աս ի՞նչ աղմուկ է, կռիւնիդ
 ի՞նչ է, աղաղակ որոտում, բոլոր թաղը ոտքի հանեցիք :
 Ի՞նչ կայ, պարոններ, ի՞նչ կայ, տեսներք, միթէ չենք
 կրնար դարման մը ընել : Ես ձեր հաշտեցուցիչը ըլ-
 լամ, ձեր տանը հանդարտութեանց պատճառ ես ըլլամ :
 ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Փեսաս և աղջիկս իրարու հետ կռուեր են :
 ԲՅԻՇԿԸ . Ինչո՞ւ, ինչ է պատճառը, ըսէ՛ք, սիրե-
 լիք, ես ձեզ հաշտեցընեմ :

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Պարոն . . .

ԲՅԻՇԿԸ . Բայց քիչ խօսքով :

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Ըյո՛, զլսարկնիդ դրէք, կաղաչեմ :

ԲՅԻՇԿԸ . Գիտէ՞ք զլսարկ բառը ուսկէ՞ ծնունդ կառնու :

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Ո՛չ .

ԲՅԻՇԿԸ . Ուրեմն ըսէք ի՞նչ է կռիւնուն պատճառը :

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Ը՛հա եղածը պատմեմ :

ԲՅԻՇԿԸ . Չեմ կարծեր որ հոս շատ կեցընէք զիս .
 ստիպողական դործեր ունիմ, որոնք քաղաքը ինձ կըս-
 պասեն, բայց ձեր տունը հանդարտեցընելու համար,
 հուզեմ քանի մը վայրկեան հոս մնալ :

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Ը՛յս ալ քանի մը ըոպէի բան է :

ԲՅԻՇԿԸ . Ո՛հ, սրբան դոհացուցիչ բան պիտի ըլ-
 լայ, եթէ ըսելիքդ երկու խօսքով ձկրատելու ըլլաս :

Հաս խօսողները չեմ սիրեր ես. անոնք փոխանակ ունիլընդրուծիւն ընելու, խօսելով՝ երբեմն այնքան զըլուխ կը ցաւցընեն որ փայտ մը առնես քիչ մ'ալ դունի բրենց զըլուխը ցաւցընես: Այո՛, պարկեշտ մարդու պարտաւորութիւնն է քիչ խօսիլ:

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Գիտցիք ուրեմն որ. . . :

ԲԺԻՇԿԸ. Սոկրատ իւր աշակերտացը երեք բան կը պատուիրէր. գործոց մէջ չափաւորութիւն, զգաստութիւն կերակրոց և ըմպելեաց և խօսիլ համառօտաբար:

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Ահա ես ալ նոյնը պիտի ընեմ:

ԲԺԻՇԿԸ. Բիչ խօսքով, առանց մեծարանաց, երկարաբանութեամբ ինքըզինքդ մի զբօսցըններ, շուտ, շուտ, պարոն Ժօրժիպիւս, աճապարենք, երկայնաբանութիւնը մէկգի թո՛ղ:

ԺՕՐԺԻՊԻՒՄ. Թո՛ղ որ խօսիմ, պարոն բժիշկ:

ԲԺԻՇԿԸ. Պարոն Ժօրժիպիւս, շատ կը խօսիք, ուրիշ մը, ուրիշ մը պէտք է որ ըսէ:

ԱԻԼԼՊՐԸՔԷՆ. Պարոն բժիշկ, գիտցիք որ. . . :

ԲԺԻՇԿԸ. Ապուշ, անպիտան, դուն տդէտ մ'ես, պատմութիւնը կսկսիս մինչև որ յառաջաբան մը չկցես, ուրիշ մը, ուրիշ մը պէտք է որ պատմէ, Օրբորդ, ըսէք ինձի պարագայիւք ինչ որ պատահած է:

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Կը տեսնէք սա թշուառական, անիծեալ էրիկս:

ԲԺԻՇԿԸ. Կամաց կամաց, կաղաչեմ, պարոնը յարդեցէք երբ ինձի պէս աննման բժիշկի մը առջև կը գըտնուիք:

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Բժշկութիւնդ քեզի ըլլայ, ես ալ բըժիշկ եմ երբոր կամիմ:

ԲԺԻՇԿԸ. Դո՛ւն ալ բժիշկ ես, երբոր կամիս: Ա՛հ, պահ, դէմքդ ալ այդպէս կը վկայէ, դուն շողկապէն, յօդերէն, արականէն, հոլովմունքէն, սեռականէն ու

համաձայնութենէն 'ի զատ ուրիշ բան չես սիրեր: Մօ-
պիւն, ըսէ, ինչ է կրիւնուդ պատճառը:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Պարոն բժիշկ. . . :

ԲժԻՇԿԸ. Ո՛հ, ինչ հաճելի բան է, բժիշկ բառով
սկսիլը, ո՞րքան քաղցր կը հնչէ ականջիս:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Լ՛հ, պարոն բժիշկ, Աստուծոյ սի-
րոյն համար ըլլայ, ականջ սուէք, կաղաչեմ:

ԲժԻՇԿԸ. « Լ՛որ է +եղօ », ըսաւ Կիկերոն:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Մտիկ պիտի ընէք, ասպ թէ ոչ
հիմա այդ բժշկական գլուխը պիտի ջախջախեմ: Ի՞նչ
պիտի ըլլայ աս:

Լը Պարպուլիէ, Անճելիգա, Ժօրժիպիւս, Քալո, Վիլ-
լեպրեֆէն ուղեւով կռիւն պարտաւ ըսել, Բժիշիւ շաննէ՛ կը
հանդարտեցնէ հաշտութիւնն արողելով. այս ժողովն ասէնք ժա-
բերան կը իօսին: Լը Պարպուլիէ Բժիշիւնն որպէն շտան մը
կ'անցնէ, կսկի հոս հոն քաշկարել. Բժիշիւն կռուակն 'ի վար կը
գլորի. Լը Պարպուլիէ շտանը դէպ 'ի երէն կը քաշէ, Բը-
ժիշիւն անդարտը կը իօսի, և մարտիւնը էր իրաւունքները
հաշտել կողմ, անանկ որ իբր լի էինք շէտին փրտողը:
Բժիշիւն և Լը Պարպուլիէ կ'աներևոյնան:

ՃՕՐՃԻՊԻՒՍ. Գնա՛, աղջիկս, առնդ քաշուէ՛, և
էրիկիդ հետ սիրով վարուէ՛:

ՎԻՂԸՊՐԸՔԵՆ. Մնա՛ք բարեաւ ամենուդ ալ:

Վիլլեպրեֆէն, Ժօրժիպիւս և Անճելիգա դուրս կենէն:

ՏԵՍԱՐԱՆ Ե .

ՊԱՆԵՐԻՍ. ԼԱ ՎԱՆԻԷ.

ՊԱՆԵՐԻՍ. Շնորհակալ եմ, պարոն, որ ինձի հա-
մար յոգնեցաք, մէկ ժամէն կերթամ հոն:

ԼԱ ՎԱՆԻԷ. Եթէ քառորդ մը ուշանաո, պարահան-
դէսը ցրուած պիտի դտնես, այն ատեն քաղցր պիտի

չունենաս քու սիրոյդ առարկան հոն տեսնելու, [Թէ որ հիմա այս ժամուս չգտաս :

Վ.Լ.ԵՐԻՅԱ. Երթանք ուրեմն : Պարս կէլնէն :

ՏԵՍԱՐԱՆ Ը.

ԸՆՃԵԼԻԳԵ՝ աբանջին .

Այս ժամուս էրիկս հոս չգանուիր, երթամ գրացուոյս պարահանդէսը անգամ մը դառնամ դամ, իրմէ առաջ կուգամ ես : Ո՛վ գիտէ ո՛ւր է ինքը, անշուշտ գինեատունին մէկ կողմը փոռած պիտի ըլլայ, [Թշուառականը պիտի չտեսնէ իմ դուրս ելնելս, իւր շունին պէս տունը ինձի մինակ կը թողու այսպէս : Կերևոյ :

ՏԵՍԱՐԱՆ Թ.

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԵ՝ աբանջին .

Այդ սատանայ բժշկին հետ ասանկ պլուխ կելնուի . իր բոլոր բժշկութիւնն ալ, պիտութիւնն ալ իրեն հետ խաւրեցի : Երթանք նայինք մեր տանտիկինը ինչ կերպ կուր պատրաստած է : Պարս կէլնէ :

ՏԵՍԱՐԱՆ Ժ.

ԸՆՃԵԼԻԳԵ՝ Բիկուսի .

Մեզք որ ուշ մնացի, պարահանդէսը ցրուած գտայ : Ամենքը դուրս ելնելու կէտին՝ ես ներս մտնել կը ջանայի . բայց փոյթս չէ, ուրիշ անգամ տեղը կը լեցունենք . բան մը չձեացընեմ, տուն դառնամ . ո՛հ, դուրը գոցեր են . Քաթօ, Քաթօ :

ՏԵՍԱՐԱՆ ԺԱ.

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ՝ պատուհանին. ԱՆՃԵԼԻԳԱ.

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Քաթո, Քաթո. է՛՛՛, ո՛ւր է Քաթոն. այս ատենս դուն ո՛ւր կը գտնուիս :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Բայց դուռը որ անանի ըսեմ :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Եկած տեղդ դարձիր. թէ որ կուզես փողոցը մնացիր. այս ժամուս ես դուռ չեմ բանար. ինձի մինակ կը թողուս, հէ՛մ :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Ի՞նչ ընեմ. քովդ եղած ատենս կուիւէ գլուխ առած չունի՛նք : Ի՞նչպէս կուզես որ ընեմ :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Տուն մնալ, կերակուր պատրաստել, ասանիկին ըլլալ, որդուցդ վրայ խնամք տանիլ. բայց ինչո՞ւ կերկարեմ. բարի գիշեր, հաւնած տեղդ գնա :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Պիտի չբանաս դուռը :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Ա՛յո՛, պիտի չբանամ :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Ի՛մ սիրական էրիկս, բայց կըսեմ :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Ա՛՛՛, կոկորդիլոս, զիս մատնելու համար անուշ լեզու կը բանեցընես :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Բայց, կաղաչեմ, բայց :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Գիշեր բարի :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Ի՞նչ, պիտի չբանաս :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Ո՛՛՛ :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Չե՛ս դժար այնպիսի կնկան մը վրայ որ զքեզ յանչափս կը սիրէ :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Խննաս ալ, պիտի չբանամ. ինձի հրապուրեցիր դուն, խաբեցիր զիս :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Գիտես որ եթէ համբերութեանս չափը հատնի, ու անգամ մը բարկութեան ելնեմ, անանի բաներ կընեմ որ վերջէն կը զղջաս :

ԼԸ ՊԵՐՊՈՒԼԻԷ. Անտանի կին, ինչ կրնաս ընել :

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Թէ որ չբանաս, հիմայ այս դռանդ սեա

մին վրայ ինքըզինքս պիտի սպաննեմ ու ծնողքս ասկից անցած ատեննին՝ հոս գետին փոռած պիտի գտնեն զիս, այն ատեն քեզի կախաղան պիտի տանեն:

Ի Ը ՊԱՐՊՈՒԼԻ Ե. Ա՛հ, ա՛հ, ա՛հ, ա՛հ, ի՛նչ գլուխ, ատենենք երկուքնէս սրը առաջ պիտի կորսնցընէ զայն, դուն այդ բանը ընելու համար այնքան ապուշ չես:

ԱՆՃԵԼԻԳԱՆ. Չե՛ս հաւատար: Ա՛հա՛ զանակս պատրաստ է, թէ որ այս ժամուս չքանաս, կուրծքիս պիտի խօթեմ զայն:

Ի Ը ՊԱՐՊՈՒԼԻ Ե. Ա՛ղէկ զգուշութիւն ընես, կաղաչեմ:

ԱՆՃԵԼԻԳԱՆ. Պիտի չքանամ ուրեմն:

Ի Ը ՊԱՐՊՈՒԼԻ Ե. Հարիւր անգամ ըսի, պիտի չքանամ, պիտի չքանամ, զա՛րկ ինքըզինքդ, սպաննուէ, մեռի՛ր, փոյթս չէ՛:

ԱՆՃԵԼԻԳԱՆ. (շարնէլ կը յետցընէ.) Ուրեմն մնաս բարեաւ, ա՛հ, կը մեռնիմ:

Ի Ը ՊԱՐՊՈՒԼԻ Ե. Անմտութիւնը պիտի ունենայ միթէ այս բանս ընելու: Ճ՛րագը առնեմ իջնեմ նայիմ ըստոյգ է ըսածը:

ԱՆՃԵԼԻԳԱՆ. Ա՛ղէկ քթէն բռնեցի: Թէ որ կարենայի իրմէ առաջ դունէն ներս ցատկել ու զինքը գուրս թաղուլ, իր ըրածին փոխարէնը պիտի ընդունի:

Ի Ը ՊԱՐՊՈՒԼԻ Ե. Չըսի՞ որ ինքը այնքան ապուշ չէ այս բանս կարող ըլլայ դորձագրելու: Ո՛հ, ի՛նչ օգուտ, նայէ ի՛նչպէս կը փախչի, կռնակին քանի մը հարուած իջեցընելու ժամ էր: Երթամ հանդիմ, ա՛հ, ա՛հ, դուռը ինքնիրեն կը գոցուի: Քա՛թօ, Քա՛թօ, դուռը բաց:

ԱՆՃԵԼԻԳԱՆ. Քա՛թօ, Քա՛թօ, հէ՛մ, Քաթօն ի՛նչ ըրաւ: Պարոն զինով, այս ժամուս դուրսը ի՛նչ դործ ունիս: Ծնողքս հիմա որ ասկէ պիտի անցնին, պիտի ատենեն թէ որո՞ւ է յանցանքը, թշուառական մարդ,

դինետունէն ասդին եկած չունիս, կը թողուս թշուառ
կին մը իր չորս զակըններովը դրացիէն հաց մուրալ:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Բայ դուռը, ժանտախտ կին, ապա
թէ ոչ հիմա գլուխդ կը ջախջախեմ:

ՏԵՍԱՐԱՆ ԺԲ.

ԱՌԱՋԻՆՆԵՐԸ, ԺՕՐՃԻՊԻՒՄ. ՎԻԼԸՊՐԸՔԵՆ.

ԺՕՐՃԻՊԻՒՄ. Դարձեալ կոխ:

ՎԻԼԸՊՐԸՔԵՆ. Դուք հաշտուած պիտի չմտաք, քնչ
է աս:

ԱՆՃԵԼԻԳԱ. Չէք տեսներ ինչպէս դինով է. այս ժա-
մուս տուն կը դառնայ:

ԺՕՐՃԻՊԻՒՄ. Այս ժամուս տուն կը դառնաս, փեսայ,
դուն իբրև ընտանեաց բարի հայր մը կանուխէն տուն
դանուիլ ու կնոջդ հետ սիրով ապրիլ պէտք ես:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Գլուխս կտրեցէք թէ որ տունէն
պակսեցայ նէ: Սա դիմացը նստող պարոններուն հար-
ցուցէք մէյ մը, թէ ո՞վ է այս ժամուս տուն դարձողը,
ե՞ս մի՞ թէ ան: Ա՛հ, անմեղուծիւնը ինչպէս քօղի տակ
ծածկուած կը մնայ:

ՎԻԼԸՊՐԸՔԵՆ. Ի՛հ, է՛հ, հաշտուեցէք, ներումն
խնդրէ իրմէ:

ԼԸ ՊԱՐՊՈՒԼԻԷ. Ի՞նչ, ես ներումն խնդրեմ, աւելի
աղէկ կուզեմ գլուխս պատին զարնել քան թէ. . . . .
անանկ նեղացած եմ որ. . . . :

ԺՕՐՃԻՊԻՒՄ. Հա՛ աղջիկս, տեսեմ, դրկէ էրիկդ,
ձեռք ձեռքի աուէք:

ՏԵՍԱՐԱՆ ԺԳ .

ԱՌԱՋԻՆՆԵՐԸ . ԲՃԻՇԿԸ՝ պատահանէն Գիշերային

Ֆեղոյրով ու ձի շարիկով :

ԲՃԻՇԿԸ . Ե՛հ , աս ի՛նչ է , ի՛նչ , դարձեալ մէջերնիդ
կուիւ ունիք , ձեզմէ հանդատութիւն պիտի չունենանք
թաղին մէջ , փոթորիկ , ազադակ ու որոտում , դուք
բնաւ պիտի չհաշտուիք իրարու հետ :

ՎԻՒԼԸՊԲԸՔԵՆ . Փոթորիկը անցաւ , պարոն բծիշի ,
խաղաղութիւնը կը տիրէ :

ԲՃԻՇԿԸ . Իրարու հետ խաղաղեցան կըսես , կուզէք
որ Ըրիսթոտի մէկ գլուխը կարգամ այս մասին :

ՎԻՒԼԸՊԲԸՔԵՆ . Երկա՛ր գլուխ է :

ԲՃԻՇԿԸ . Չէ՛ , չէ՛ , շատ կարճ . վաթսուն պիտո
պիտո ութսուն երեսէ կը բաղկանայ :

ՎԻՒԼԸՊԲԸՔԵՆ . Ուրեմն գիշեր բարի ձեզ :

ՃՕՐՃԻՊԻՒՄ . Նորունց գլուխ պիտի ցաւցնէ :

ԲՃԻՇԿԸ . Չէ՛ք ուղեր :

ՃՕՐՃԻՊԻՒՄ . Չէ՛ , չէ՛ :

ԲՃԻՇԿԸ . Ընանկ էնէ մնաք խաղաղութեամբ . քանի
որ այսպէս է գիշեր բարի կը մաղթեմ “ Լալինէ պօնա
նօս ” :

ՎԻՒԼԸՊԲԸՔԵՆ . Սենք ալ երթանք մօտակոյ ճաշա-
րանը աղոթը ընթրիք մը ընենք :

